

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 144/2019-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 238/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 238/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 27. júna 2016 bola na okresnom súde proti sťažovateľovi (ktorý je advokátom, pozn.) podaná žaloba o vylúčenie veci z exekúcie.

3. Podľa sťažovateľa v napadnutom konaní, ktorého priebeh podrobne opisuje v podanej ústavnej sťažnosti, došlo k niekoľko mesačným obdobiam jeho nečinnosti (od 1 až po 5 mesiacov a celkovo trvá konanie 3 roky a 4 mesiace, pozn.), ďalej k nesprávnemu postupu okresného súdu pri predkladaní veci odvolaciemu súdu a aj k zrušeniu prvého rozsudku okresného súdu z dôvodu porušenia práva sťažovateľa na spravodlivý proces, čím konanie nie je ešte právoplatne skončené.

4. Sťažovateľ podal v roku 2019 tiež sťažnosť na priet'ahy predsedníčke okresného súdu, ktorá ju považovala za neopodstatnenú. Dňa 24. septembra 2019 žalobkyňa zobrala žalobu proti sťažovateľovi späť. Súd dosiaľ o zastavení konania nerozhodol.

5. Sťažovateľ z uvedených dôvodov navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní porušené bolo, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných priet'ahov a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €.

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Do 28. februára 2019 upravoval konanie pred ústavným súdom zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „predchádzajúci zákon o ústavnom súde“).

Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

10. Podľa § 246 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak nie je ďalej ustanovené inak, použije sa tento zákon aj na konania začaté do 28. februára 2019.

Podľa § 246 ods. 2 zákona o ústavnom súde právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

12. Predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľa je námietka porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom (nečinnosťou) okresného súdu v napadnutom konaní z dôvodov uvedených v bodoch 2 a 3.

13. Ústavný súd sa osobitne zamerlal na preskúmanie opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa, keďže pri týchto sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) zjavná neopodstatnenosť môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

14. Reagujúc na argumentáciu sťažovateľa v ústavnej sťažnosti, ústavný súd z jej príloh a na okresnom súde zistil, že samotné konanie, ktoré začalo 27. júna 2016, ku dňu podanej sťažnosti (25. október 2019) trvalo celkovo 40 mesiacov. Je pravdou, že boli zistené malé obdobia nečinnosti a tiež došlo k zrušeniu rozsudku okresného súdu, ako to uvádza sťažovateľ v bode I svojej ústavnej sťažnosti, ale túto nečinnosť alebo nesprávnu činnosť v kontexte veci nemožno ešte považovať za dlhotrvajúcu alebo opakovanú nečinnosť, ale len za ojedinelý prietah. Neprichádza preto podľa názoru ústavného súdu do úvahy, aby doterajší namietaný postup okresného súdu reálne znamenal možnosť kvalifikovať ho po prijatí návrhu na ďalšie konanie ako porušenie označených práv sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že z jeho stabilizovanej judikatúry tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, I. ÚS 375/08). Ojedinelá nečinnosť

súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie sťažovateľom označeného základného práva (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05, I. ÚS 191/2015). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01), čo však nie je ešte prípad sťažovateľa, a podľa názoru ústavného súdu celková doba konania pred okresným súdom aj so zistenou nečinnosťou je ešte na hranici ústavnej akceptovateľnosti a nemá potrebný ústavný rozmer. Aj keď postup okresného súdu nemožno považovať za celkom optimálny, ústavný súd je toho názoru, že celková dĺžka doby trvania konania (spolu tri roky a 4 mesiace) – nedosiahla ešte úroveň, ktorá by mohla znamenať porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 528/2014). Navyše, ústavný súd na okresnom súde zistil, že žalobkyňa zobrala svoju žalobu už späť a konanie bolo proti sťažovateľovi zastavené s jeho súhlasom uznesením č. k. 4 C 238/2016-221 z 28. októbra 2019 a okresný súd rozhodol, že sťažovateľ má nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (teda v čase jej podania už evidentne k žiadnym prieťahom nedochádzalo, pozn.).

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (obdobne napr. I. ÚS 455/2014 a I. ÚS 754/2014).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu